

se er således den samme, om det, der optages, er fx fremførelsen af et musikværk, lydeffekter eller dyrestemmer.

Det gælder generelt, at såfremt en lydoptagelse gengiver beskyttede værker, fremførelser mv., kan fonogramproducenten ikke råde over lydoptagelsen på en måde, som strider imod ophavsmændenes, de udøvende kunstneres mv. rettigheder til det optagne.

Forslaget til stk. 1 omfatter også radiofoniers optagelser. Ligesom efter gældende ret omfatter stk. 1 også lyd siden af en film.

Formuleringen af den gældende ophavsretslovs § 46 har på et enkelt punkt givet anledning til tvivl. Det drejer sig om beregningen af beskyttelsestiden. Efter den nuværende formulering beregnes den 50-årige beskyttelsestid fra udgangen af det år, »da lydoverførelsen fandt sted«. Denne formulering synes ikke på tilstrækkelig klar måde at vise, at kopiering af en allerede foretagen lydoptagelse ikke udløser en ny beskyttelse eller en udskydelse af beskyttelsestidens begyndelsestidspunkt. For at præcisere, at beskyttelsens genstand udelukkende er den oprindelige eller primære lydoptagelse, og at lydoverførelse fra ét fonogram til et andet ikke udløser beskyttelse, foreslås den nævnte formulering erstattet med ordene »da optagelsen fandt sted«. Forslaget til § 66, stk. 1, har herudover til formål at opfylde art. 3, stk. 2, i beskyttelsestidsdirektivet.

Efter den gældende lovs § 46, stk. 1, 1. pkt., har lydproducenter som nævnt beskyttelse i 50 år efter, at en optagelse har fundet sted.

Efter direktivets art. 3, stk. 2, beregnes beskyttelsestiden for fonogramfremstilleres rettigheder fra optagelsen eller, hvis fonogrammet udgives eller offentliggøres lovligt inden for 50 år efter optagelsen, fra første lovlige udgivelse eller første lovlige offentliggørelse, alt efter hvilken dato der er den første.

På den baggrund foreslås det i § 66, stk. 1, at varigheden af beskyttelsen beregnes fra optagelsen. Hvis en lydoptagelse udgives eller offentliggøres inden for 50 år efter fremførelsen, skal beskyttelsen dog beregnes fra første udgivelse eller offentliggørelse, alt efter hvilket tidspunkt der er det første.

Med hensyn til indskrænkninger i lydfremstillernes enerettigheder henvises til bemærkningerne nedenfor til stk. 2 og til § 68.

Til stk. 2

Forslaget til stk. 2 regulerer de indskrænkninger mv., der skal gælde i beskyttelsen af fremstillere af lydoptagelser efter stk. 1. Forslaget til stk. 2 indeholder herefter en række henvisninger til bestemmelser i lovforslagets kap. 1 og 2, som skal finde tilsvarende anvendelse på lydoptagelser.

Henvisningerne i forslaget til stk. 2 er – ligesom for udøvende kunstnere efter forslaget til § 65, stk. 4 – udtryk for, at der for fremstillere af lydoptagelser som udgangspunkt skal gælde samme regler som for musikværker. Om baggrunden herfor samt om konsekvenserne af henvisningerne til de enkelte bestemmelser henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 65, stk. 4, om udøvende kunstnere.

I forslaget til stk. 2 er der som nævnt ikke henvist til samtlige bestemmelser i lovforslagets kap. 1-3, som gælder for musikværker.

I lighed med hvad der gælder for de udøvende kunstnere har det ingen praktisk betydning at henvise til de øvrige bestemmelser i lovforslagets kap. 1.

De øvrige bestemmelser i kap. 2, der ligeledes gælder for musikværker – § 30 og § 35, stk. 2 – finder efter forslaget til § 66, stk. 2, ikke anvendelse på lydoptagelser.

Den manglende henvisning til § 30 skyldes, at fonogramproducenter – på linie med udøvende kunstnere – ikke er omfattet af aftalelicensen vedrørende udsendelse i radio og fjernsyn, men derimod af den særlige tvangslicens i lovforslagets § 68 om brug af lydoptagelser i radio og fjernsyn mv., jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Den manglende henvisning til § 35, stk. 2, indebærer, at retten til vederlag for kabelviderespredning af tv-programmer ikke gælder for fremstillere af lydoptagelser. Dette svarer til gældende ret. I forbindelse med lovforslaget i 1984-85, der førte til vedtagelsen af den gældende lovs § 22 a, blev det foreslået (som en ny bestemmelse i lovens § 47 a), at fonogramproducenter skulle omfattes af vederlagsretten. Forslaget til § 47 a bortfaldt imidlertid under folketingsbehandlingen.

Om baggrunden for forslaget til § 66, stk. 2, 2. pkt., om betingelserne for fri viderespredning af optagelser, henvises til bemærkningerne i det indledende afsnit til kap. 5.

I modsætning til § 65, stk. 4, henvises der i forslaget til § 66, stk. 2, hverken til § 3 eller til lovforslagets kap. 3. Den manglende henvisning til § 3 om droit moral skyldes, at § 66 er en producentbeskyttelse. Den manglende henvisning til kap. 3 om ophavsrettens overgang skyldes, at en producent efter § 66 typisk er et selskab eller en anden juridisk person, der ikke har de samme beskyttelsesbehov i relation til rettighedsoverdragelser, som gør sig gældende for ophavsmænd og udøvende kunstnere. Spørgsmål om overgang af retten til lydoptagelser skal derfor, når det gælder producenter af lydoptagelser, bedømmes efter lovgivningens almindelige regler vedrørende formuerettigheder.